

Nyhedsbrev nr. 1-2019

11. årgang, nr. 1 • 23. maj 2019

Forkvinden for selvhjælpsgruppen i Kanyantama overrækker afgrøder til foreningens formand

Indhold

Side 2:

- Årsstatus med ny indtægtsrekord
- Fejring af jubilæum med Stephen i Danmark den 15. juni!

Side 3:

- Spændende rejse til VHECEP-projektet med tilsyn og formidling

Side 4:

- VHECEP-projektet velkørende
- Billige og effektive kogesteder

Side 5:

- Hygiejneprojekt igen en succes
- God gevinst af rådighedsbeløb
- Hævet grænse for fradrag i 2019

Kvinde fra Nyakatare-gruppen fremviser sine geder købt delvis for projektmidler

Kvinde fra Ifubura med svin købt for et år siden og nylig nedkommet med grise

Som medlem af foreningen modtager du tre årlige nyhedsbreve. Find meget mere information om foreningen og hold dig opdateret om dens aktiviteter på:

Hjemmesiden www.selvhaelp-uganda.dk og Facebook-gruppen "Støt selvhjælp i Uganda"

Støtteforeningen til selvhjælp i Uganda er en uafhængig forening, hvis formål er at fremme overlevelse, beskyttelse og udvikling af trængte og udsatte mennesker i Uganda. Støtten sker primært gennem selvhjælpsorganisationen Mend the Broken Hearts—Uganda, der via sine humanitære og almenvelgørende projekter i det sydvestlige Uganda forvalter midlerne til gavn for de mest trængende i befolkningen. Bidrag til foreningen er skattefradragsberettigede.

82 393

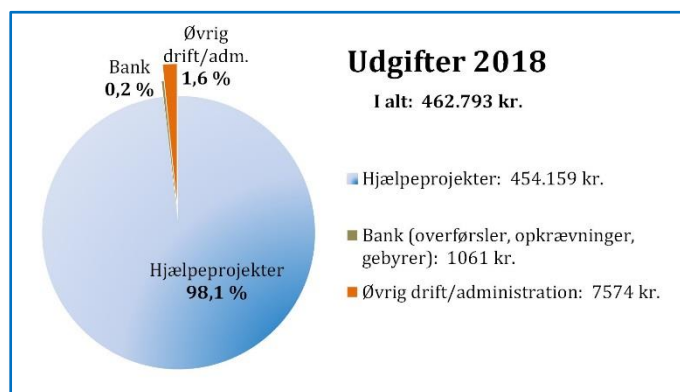
MobilePay

Aret 2018 kan for Støtteforeningen til selvhjælp i Uganda beskrives med nogle nøgletal, som ses i boksen herunder. Som i alle foreningens foregående leveår kunne vi mønstre over 300 medlemmer, ligesom vi havde over 100 gavegivere (à mindst 200 kr.), så foreningen kunne opfylde Skattestyrelsens kriterier for at kunne modtage gaver, der er fradragsberettigede for giveren. Der blev tegnet to nye skolesponsorater i første halvdel af året, mens én sponseret elev færdiggjorde sin skolegang ved årets slutning og blev student. Pr. årsskiftet er der dermed netto 27 skolesponsorater mod 26 et år tidligere.

Årsstatus 2018

- Medlemmer: 310
- Gavegivere: 106
- Skolesponsorater: 27
- Indtægt: 498.070 kr.
- Resultat: 35.277 kr.
- Egenkapital: 144.784 kr.

Foreningens samlede indtægt i 2018 var på 498.070 kr., og der var atter tale om en rekord. Faktisk er årsindtægten vokset hvert eneste år siden foreningens stiftelse for et årti siden. Midlerne fra Civilsamfundspuljen til det store VHECEP-projekt udgjorde 207.726 kr., som modsvares af udgifter til projektets udførelse, samt et bidrag på 14.541 kr. til at dække administrationsomkostninger. Dertil modtog vi i årets løb en projektbevilling fra Medarbejdernes Honorarfond i Novo-gruppen på 25.000 kr. og driftsstøtte på 51.216 kr. fra Kulturministeriets pulje til landsdækkende almennyttige organisationer (udlodningsmidler). Resten af indtægterne stammede fra støttebidrag og kontingenter fra medlemmerne.

I 2018 kunne foreningen uddele 454.159 kr. til hjælpearbejdet i Uganda, medregnet VHECEP-projektet, ud af de samlede udgifter på 462.793 kr. Uddelingerne udgør således hele 98,1 %. Udgiftsfordelingen ses i ovenstående diagram. Vi kan alle som medlemmer og støtter af foreningen med rette være stolte af disse tal!

Generalforsamling med jubilæumsfejring

Dette års generalforsamling er som tidligere annonceret fastsat til lørdag den **15. juni 2019** klokken **14.00-**

15.00. Generalforsamlingen er som altid en rigtig god lejlighed for dig som medlem til at høre om foreningens aktiviteter og gøre din indflydelse gældende. I år er disse imidlertid ikke de eneste gode grunde til at møde op. Foreningens 10-årsjubilæum bliver nemlig fejret i forlængelse af generalforsamlingen ved et særligt jubilæumsarrangement klokken **15.00-17.00** og en jubilæumsmiddag klokken **18.30-21.00**!

I forbindelse med jubilæumsfejringen er det helt ekstraordinært lykkedes at få bestyrelsesformanden for vor ugandiske partnerorganisation Mend the Broken Hearts—Uganda (MBHU), Stephen Tumwebaze (billedet), til Danmark. Vi vil selvfølgelig vise ham så meget af landet som muligt, og han vil til gengæld gøre jubilæumsarrangementet til noget helt særligt ved at holde et spændende oplæg om situationen i Uganda og det hjælpearbejde, der udføres med dansk finansiering. Stephens foredrag er på engelsk. Der er offentlig adgang til det, så meld gerne venner og bekendte til sammen med dig selv.

Jubilæumsarrangementet omfatter også en lille reception med et glas mousserende vin og lidt kransekage samt et indslag fra foreningens formand, Mikkel Juul Larsen, der i ord og billeder vil tage tilhørerne med på den fantastiske rejse, foreningen har tilbagelagt i sine første 10 år. Ved middagen, som runder det hele af, betaler man selv for mad og drikke, men ikke for det hyggelige samvær. Der bliver tale om en pris af cirka 200 kr. plus eventuelle drikkevarer.

Det hele finder sted i Mødecenter Odense i Buchwaldsgade 48 i centrum af Odense, og det fulde program samt yderligere oplysninger kan findes på <http://www.selvhaelp-uganda.dk/main/top/generalforsamling/index.php>. Her kan der også foretages tilmelding til generalforsamlingen, jubilæumsarrangementet og jubilæumsmiddagen – uafhængigt af hinanden. Tilmelding kan ligeledes foretages via den udsendte generalforsamlingsindkaldelse med dagsorden.

I bestyrelsen glæder vi os rigtig meget til denne store og festlige begivenhed, og vi håber, at rigtig mange medlemmer og andre interesserede vil deltage! Stephen glæder sig ubeskriveligt til at opleve Danmark og mødes med så mange af foreningens medlemmer som muligt. Der vil være god tid til at stille spørgsmål til ham og snakke frit med ham.

Meget opløftende tilsyns- og formidlingsrejse

I regi af det Civilsamfundspuljestøttede VHECEP-projekt – *Vulnerable Households Empowerment and Civic Engagement Promotion Project Kanungu* – besøgte foreningens CISU-repræsentant Anne-Lise Skou, projektansvarlig Mikkel Juul Larsen og to øvrige medlemmer af foreningen indsatsområdet i Kanungu i en uge i januar 2019. Formålene med besøget var at foretage projekttilsyn, formidle menneskerettigheder og lighedsprincipper samt drøfte muligheder for forbedring af landbrugsmetoder. Anne-Lise og Mikkel udfyldte som medlemmer af projektets styregruppe disse aktive roller, og deres rejse var derfor betalt af projektet. Der var et meget tæt seks dage langt program i Kanungu den 9.-14. januar, hvor der blev foretaget inspektionsbesøg i 11 landsbyer, formidlet rettigheder i seks landsbyer, udført finansielt tilsyn og afholdt styregruppe- og evalueringsmøder.

De rejsende fik et meget klart indtryk af, at VHECEP-projektet kører efter hensigten og er slået rigtig godt igennem i Kanungu, hvor det sammen med forløberen, OVC-projektet, virkelig ser ud til at have bragt de deltagende husstande op på et højere velfærdsniveau. Under opholdet blev 25 husstandsprojekter og en række fællesprojekter i 11 landsbygrupper besøgt, og rejse-deltagerne havde lejlighed til at udspørge projektdeltagerne og høre deres beretninger om de mange positive resultater såsom udbytte fra salg af afgrøder eller salg af avlede, opfostrede og/eller nedkomne dyr (se billeder på forsiden). Det var virkelig godt at se, at de besøgte husstande stort set alle var engageret i flere typer indkomstskabende projekter. De havde således typisk flere forskellige husdyr (svin, geder, får, høns, kanner) og afgrøder (bananer, tomater, løg, avocado, kassava, soja, dodo, passionsfrugter, kål, gulerødder mv.). Hovedparten af disse var etableret i regi af projektet, men en del steder havde husstande og grupper også selv startet projekter via investeringer af opsparede midler. Her havde dannelsen af spare-låne-kasser i grupperne og muligheden for at optage mikrolån herfra været af afgørende betydning. Dette havde mange steder også muliggjort finansiering af skolegang og diverse behov i husholdningerne. Lederne af grupperne (ofte kvinder) fremstod generelt virkelig stærke og kompetente, og projektets seks lokale frivillige resourcepersoner er fortsat meget respekterede, vellidte og uvurderlige.

Angående rettighedsformidlingen trak Anne-Lise og Mikkel på erfaringerne fra et lignende besøg i juli 2016, hvor der ligeledes skulle gøres forsøg på at bevidstgøre de almene landsbyboere om de universelle menneskerettigheder og de lighedsprincipper, som vi anser som

vitale for skabelsen af et sundt og velfungerende samfund. Det vellykkede koncept med halvdagsseancer på samlingssteder i landsbyerne, hvor vi lavede oplæg om menneskerettigheder med udgangspunkt i 11 medbragte plancher med billeder og korte tekster på engelsk og det lokale sprog rukiga, blev genbrugt. Hovedparten af oplægget var en gennemgang af 10 formulerede rettigheder, som hver havde sin egen farve på vore plancher. Der blev lagt op til dialog med deltagerne om hver af disse rettigheder (og tilhørende pligter), hvor vi bl.a. spurgte ind til, om de blev respekteret.

Vi uddelte en lille lynlåspose til hver deltager indeholdende et stykke elastiksnor og 10 plastikperler i farver svarende til rettighedernes. Ved gennemgangen af de enkelte rettigheder blev deltagerne bedt om at sætte perlen med den matchende farve på snoren. Til sidst endte hver deltager med at have et lille "menneskerettighedsarmbånd" om håndledet (se billedet på næste side). Foruden behandlingen af de 10 almene menneskerettigheder understregede vi, at der findes særlige børne- og kvinderettigheder, som vi kort præsenterede. Der blev afholdt seks af disse dialogseancer, hvor der var i alt 664 registrerede deltagere fra ikke bare de seks værtslandsbyer, men hovedparten af de 30 landsbygrupper i projektet. Sammenlagt blev der uddelt 549 perleposer til projektdeltagere og øvrige sammenstimlende beboere, og vi efterlod en oversigtsplakat med de gennemgåede rettigheder til hver værtsgruppe. Vi udleverede desuden flyers med et resume på rukiga af den universelle menneskerettighedserklæring fra 1948 til knap 500 tilhørere i alt.

Dialogen med landsbybeboerne viste, at de fleste af menneskerettighederne blev krænkede. Der var især tale om politisk undertrykkelse og utilstrækkelige ydelser fra myndighederne (forsyning, skole, sundhed) samt korruption, der forhindrer lige adgang til lov og retfærdighed – noget, der næres af det generelt begrænsede kendskab til lov og rettigheder. Derudover afdækkedes problemer såsom udbredt vold, øvrig kriminalitet, utryghed og sågar drab i samfundet, mænds undertrykkelse af kvinder og børn, forfølgelse ved skift

af trosretning samt misbrugsproblemer (alkohol, stoffer). Med borgerne og folkene fra MBHU diskuterede vi mulige løsninger på disse problemer. Der var ingen tvivl om, at folk under seancerne var blevet mere bevidste om flere af deres rettigheder, og vi opfordrede dem til at stå sammen og hævde deres ret i flok. MBHU følger op på disse forløb.

Ved et møde i slutningen af besøget blev projektet evalueret, og den videre fremgangsmåde især omkring landbrugsforbedring blev drøftet. Vi havde sat MBHU i kontakt med en organisation ved navn Farming 4 Life, og en delegation havde kort før vort besøg været på studietur til deres demonstrationssted i Lira i det nordlige Uganda. De havde fået en masse inspiration og læring med sig hjem til Kanungu, og det blev besluttet at etablere en større demonstration af metoder til optimering af landbrugsudbytte under VHECEP-projektet. Dette skal ske ved brug af ekspertise, der allerede er til stede lokalt i Kanungu – med inspiration fra Lira. Etableringen af dette demonstrationsprojekt pågår.

Generel status på VHECEP-projektet

Vi er i skrivende stund godt to tredjedele inde i det to-årige VHECEP-projekt, der fortsat forløber helt efter planen. 521 sårbare husstande i indsatsområdets 30 landsbyer deltager. Deltagerne forstår og værdsætter projektets koncept. De er organiseret i 30 selvhjælpsgrupper, der alle har oprettet og driver bæredygtige indkomstskabende husstands- og fællesprojekter og bedriver spare-låne-aktivitet i grupperne. Grupperne har hver især modtaget rådgivning og en startkapital på cirka 925 kr. til deres projekter, og de bliver oplært, styrket og fulgt op af MBHU's kyndige projektpersonale, de seks frivillige projektfolk samt lokale ressourcepersoner. Således har f.eks. over halvdelen af grupperne modtaget oplæring i bedre landbrugsmetoder ved en dygtig kommunal ressourceperson, og i de fleste grupper er der foretaget opfølgningsbesøg og udar-

bejdet handlingsplaner til løsning af aktuelle problemer i grupperne og de omgivende lokalsamfund. De 30 grupper bindes sammen i fire sammenslutninger, hvorigennem de kan lære af hinanden og få et stærkt netværk og en kraftfuld stemme i civilsamfundet, og man er godt i gang med at styrke disse sammenslutninger.

Derudover er der gennemført en lang række omfattende aktiviteter med oplysning om rettigheder blandt lokalområdets borgere og ledere. Således er der afholdt en halv snes bevidstgørelsesmøder med gennemsnitlig deltagelse af cirka 100 borgere fra tre landsbyer. Der er med hjælp fra lokale ressourcepersoner afviklet en række offentlige såvel som gruppespecifikke oplærings- og dialogseancer om retsforhold samt et kursus for lokale ledere. Som opfølgning på seancerne har man i et antal konkrete sager ydet rådgivning og henvist til instanser, der kan hjælpe. En komite bestående af 12 relevante og indflydelsesrige personer varetager forældreløse og udsatte børns (OVC'ers) tarv og udarbejder handlingsplaner i både specifikke og generelle sager. Dertil har man gennemført fem radioudsendelser med fokus på projektet, rettigheder, kønsbaseret vold, servicesvigt og sygdomsbekæmpelse, og der følges op på rettighedsovertrædelser ved at inddrage højtplacerede ansvarshavere. Der er i det hele taget et velfungerende samarbejde med myndighederne og andre organisationer. Det store arbejde med formidling af rettigheder har helt tydeligt ført til styrket sammenhold mellem folk og kamp mod uretfærdighed, korruption, undertrykkelse og misbrug.

Der opdateres løbende om projektets fremdrift på http://www.selvhaelp-uganda.dk/main/projekter/civilsamfund_saarbarehusstande/index.php.

Kogesteder af mursten sparer brænde og røg

I MBHU produceres der mursten for at skabe indtægter til organisationen fra salget af stenene og for at skabe beskæftigelse og erhvervsmæssig uddannelse til især unge mænd. I denne forbindelse har vi udviklet et murstensbaseret kogested, der er meget brændebesparende og mindre røgudviklende end brugen af de tre sten, som udgør et traditionelt kogested i Uganda og mange andre udviklingslande. Modsat andre alternative kogesteder, der er kommercielt tilgængelige, er murstenskogestederne meget billige at fremstille. Den bærende idé er en simpel modifikation af murstenene, som opnås ved brug af en indsats til de forme, der bruges ved murstensfremstillingen. Den store fordel er, at disse særlige kogestedssten kan indgå i den almindelige murstensproduktion i det antal, der til enhver tid er behov for. Kogestedsproducenten (her MBHU's murstensfolk) risikerer derfor ikke at brænde inde

med en kogestedsproduktion, der ikke hurtigt kan afsættes. Dermed kan kogestederne sælges meget billigt – prisen er her i starten 15 kr. pr. stk. og må forventes at falde med stigende produktion.

På billedet ses en af de første prototyper, der blev fremstillet. Kogestedet består af en krans af seks sten

med skrå overside samt en bund af seks halve sten. Alle sten har vinklede sider for at slutte tæt til hinanden. Som det ses, kan brændet skubbes ind fra siden i bunden, når en af de nederste sten er trukket ud. Trækket kan også reguleres ved at rykke bundsten ud og ind.

Det er professor Eivind Skou, der har fået idéen til kogestederne på et tidligere besøg i Kanungu og siden udviklet konceptet. Han var en af de medrejsende på den på side 3 og 4 omtalte tur i januar 2019 og kunne da præsentere opfindelsen. Han havde fremstillet og medbragt en indsats til en murstensform, og inden hjemreisen til Danmark havde MBHU's folk produceret de første af de særlige sten. Ved test af kogestederne er store reduktioner af brændeforbrug og røgudvikling blevet dokumenteret, og kogestederne er nu ved at blive testet i ikke færre end 300 af de husstande, som deltager i VHECEP-projektet.

Der kan ses flere billeder og læses mere om baggrunden og den tekniske udformning af kogestederne på <https://www.selvhjaelp-uganda.dk/main/projekter/haandvaerkogerhverv/kogestedsprojekt/index.php>.

Vellykket gennemførelse af hygiejneprojekt nr. to

I februar 2019 gennemførte MBHU det udvidede projekt om forbedret hygiejnetilstand og helbred for udsatte skolepiger, der blev omtalt i sidste nyhedsbrev. Projektet blev gennemført med støtte fra Støtteforeningen til selvhjælp i Uganda på baggrund af en fondsbevilling på 25.000 kr. fra Medarbejdernes Honorarfond i Novo Gruppen. Projektet i februar 2019 byggede videre på erfaringer fra det første projekt udført i februar 2018, og i det nye projekt blev indsatsen koncentreret om Isingiro-distriktet, hvor otte skoler blev besøgt. Den geografiske koncentrering gav mulighed for at bruge mere tid på projektets indhold i forhold til transport rundt til skoler i flere forskellige distrikter som i det første projekt.

På hver af de otte skoler blev der afholdt en temadag med information, rådgivning og vejledning om hygiejne, sundhed, udvikling, fremtidige muligheder, ligestilling, forebyggelse af overgreb og graviditet samt håndtering af hiv/aids. Der deltog i alt 944 piger i disse otte seancer, hvortil der skal lægges et ukendt antal drenge og skoleansatte, som også fik glæde af de fælles snakke om sundhed, håndtering af hiv/aids samt fremtidige muligheder.

Selvom vi endnu ikke har fået konkrete tal herfor, så er det den klare overbevisning, at projektet betragteligt har øget antallet af piger, der fastholdes i skolen, samtidig med at de udsatte pigers selvværd er styrket, og alle elevernes viden om sundhed og håndtering af hiv/aids er forstærket. Pigernes faglighed styrkes også, idet skolefraværet i menstruationsperioder reduceres markant. Det første projekt i februar 2018 viste tydelige fremskridt i pigernes gennemsnitskarakter og et markant fald i antallet af piger, der droppede ud af skolen på grund af graviditet.

Der findes en beskrivelse af begge disse hygiejneprojekter på <https://www.selvhjaelp-uganda.dk/main/projekter/sundhed/hygiejneprojekter/index.php>.

Rådighedsbeløbs anvendelse

Det faste halvårslige rådighedsbeløb, der blev sendt af sted til MBHU i november, medgik til at hjælpe gadebørn og syge i Kabale, hjælpe en ældre dame fordrevet fra sit hjem af sin søn, hjælpe en syg mandlig forsørger i problemer, gennemføre kampagner for at forhindre spredning af ebola over grænsen fra Den Demokratiske Republik Congo samt til at finansiere en række behandlinger foruden et par begravelser efter henholdsvis et barsels- og et kræftdødsfald. Behandlingerne relaterer sig til tilfælde af kræft, mental lidelse og et spædbarn med misdannelse. Rådighedsbeløbet udgjorde knap 13.000 kr. Der er i slutningen af marts overført et nyt beløb af omtrent samme størrelse.

Ny maksimumgrænse for skattefradrag

Foreningen er som nævnt fortsat godkendt til at modtage gavebidrag, der er fradragsberettigede for givaren. Den øvre grænse for det beløb, man kan få skattefradrag for, er i 2019 sat op fra 15.900 kr. til 16.300 kr.

Forhåbentlig ses vi til generalforsamling og jubilæumsfejring den 15. juni. Ellers vil vi her ønske dig en rigtig god sommer! ♦

Med venlig hilsen bestyrelsen